

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1
LEARNING MANAGEMENT IN THE 21st CENTURY OF BASIC
EDUCATION INSTITUTIONS UNDER THE OFFICE OF KHONKAEN
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 1

พระบุนนำ อธิบุญโญ (แก้วอุไท)¹

เจ้าอธิการบุญช่วย โชติวิโส (อัยวงศ์)² และ วีระศักดิ์ บึงมม³

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น^{1,2,3}

PhraBounnam Abhipunyo (Keoouthai)¹

Chao AthikanBoonchuay Chotivungso (Auiwong)²

and Theerasak Bungmoom³

Mahachulalongkornrajavidyalaya University KhonKaen Campus, Thailand^{1,2,3}

Corresponding Author, E-mail: Notdee2030@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 12) เพื่อเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1 รูปแบบการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methodology Research) ใช้เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) จากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ปี การศึกษา 2562 จำนวน 350

* ได้รับบทความ: 7 กุมภาพันธ์ 2563; แก้ไขบทความ: 25 กันยายน 2563; ตอรับตีพิมพ์: 28 กันยายน 2563

Received: February 7, 2020; Revised: September 25, 2020; Accepted: September 28, 2020

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ร้อยละเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้านซึ่งด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุดได้แก่ด้านความคิดสร้างสรรค์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดที่สุด ($\bar{X} = 4.73$) รองลงมา คือ ด้านความรวมมือมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการคิดเลขเป็นมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$)

2. การเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยจำแนกตามสถานภาพระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3. แนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนควรส่งเสริมนักเรียนที่ยังขาดทักษะในการคิดเลขเป็นและการแสดงความคิดเห็นโดยใช้กลวิธีหลายอย่างเช่น วิธีการคิดตั้ง เป็นการพูดแสดงความคิดเห็นที่เกิดขึ้นในตัวครูในขณะที่ทำงานหรือ ขณะที่ขบคิดปัญหาจนกระทั่งได้คำตอบ หรือ การใช้คำถาม 3 ระดับช่วยแนะแนวทางในการคิด หรือ การแสดงความคิดเห็นในเรื่องราวต่างๆรอบตัวอย่างมีหลักการและเหตุผล การสาธิต คือ การนำความรู้ต่างๆที่มีอยู่ในหัว ออกมาเชื่อมโยงกันเพื่อนำมาใช้แก้ปัญหาต่างๆ ได้

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the condition of learning management in the 21st century of basic education institutions under the Office of KhonKaen Primary Educational Service Area 1; 2) to compare

learning management in the 21st century of basic education institutions under the Office of KhonKaen Primary Educational Service Area 1; 2) to present the guideline for promoting the learning management in the 21st century of basic education institutions under the Office of KhonKaen Primary Educational Service Area 1. This study was carried out by means of mixed research methodology. The research tool was a questionnaire to obtain the data from the samples consisting of 350 school administrators and teachers in basic schools under the Office of KhonKaen Primary Educational Service Area 1, in the academic year 2020. The data analysis relied on the following statistical results: Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation, t-test, One-way Analysis of Variance (One way ANOVA).

The results of the research are as follows:

1) The learning management in the 21st century of basic education institutions are viewed by school administrators and teachers at a high level in all aspects. The area that has the most practice was creativity (highest, $\bar{X}$ = 4.73), followed by collaboration (highest, $\bar{X}$ = 4.56) respectively, while the lowest mean was arithmetic (high, $\bar{X}$ =4.00).

2) The comparison of learning management in the 21st century of basic education institutions under the Office of KhonKaen Primary Educational Service Area 1, classified by status, educational background and work experience both in overall and in all aspects showed no difference at the significance level of .05.

3) The guidelines for learning management in the 21st century of basic education institutions under the Office of KhonKaen Primary Educational Service Area 1 are that school administrators and teachers should promote students who lack skills in numeracy and in expression of their opinions by using various strategies such as how to think loudly, which is an expression of opinions that occurs in the teacher while working or while pondering the

problem until receiving answers or using 3-level questions to help guide the way of thinking or expressing opinions in surrounded various stories with principles, reasons and demonstration which is the introduction of various knowledge contained in the head out to be connected and used to solve various problems.

Keywords: Learning Management in the 21st Century

บทนำ

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศกลายเป็นปัจจัยสำคัญในการเปลี่ยนแปลงวิถีการดำเนินชีวิตของคนในยุคปัจจุบัน เปลี่ยนแปลงรูปแบบการใช้ชีวิตตั้งแต่ตื่นนอนจนกระทั่งการกลับไปสู่ห้องนอน ตัวอย่างปรากฏการณ์ความเปลี่ยนแปลงเช่น เป็นยุคที่คนใช้คอมพิวเตอร์โดยไม่รู้ตัวว่าใช้คอมพิวเตอร์ เนื่องจากคอมพิวเตอร์ที่เล็กลงแต่มีประสิทธิภาพมากขึ้นและแปลงรูปทรงเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ต่างๆ ที่สามารถประมวลผลนำเสนอได้ไม่แตกต่างจากคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ ยิ่งไปกว่านั้นอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ดังกล่าวจะเชื่อมต่อข้อมูลระหว่างกันอย่างสะดวกและรวดเร็ว ผู้คนสามารถเชื่อมต่อและถ่ายโอนข้อมูลจำนวนมากได้อย่างสะดวกและเป็นอิสระ และสามารถใช้อุปกรณ์ที่หลากหลายในการเข้าถึงข้อมูลได้ การดำเนินงานในรูปแบบดิจิทัล อันเนื่องจากการเชื่อมต่อข้อมูลสารสนเทศ ทำให้ระบบดิจิทัลมีบทบาทในการดำเนินธุรกรรมต่างๆ ทั้งด้านการเงิน การสื่อสาร หรือการปฏิบัติงาน ผู้คนสามารถปฏิบัติงานหรือทำธุรกรรมต่างๆ ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหนเวลาใดเพียงแค่อสามารถเชื่อมต่อเข้าสู่ระบบอินเทอร์เน็ตได้เท่านั้นเอง ขณะเดียวกันการใช้อินเทอร์เน็ตก็ให้ความสำคัญต่อการระบุดัตตนของผู้ใช้มากขึ้นด้วยเช่นกัน ทั้งนี้เพื่อสร้างความปลอดภัยสำหรับผู้ใช้งานด้วยความสัมพันธ์ในระหว่างบุคคลอยู่ในรูปแบบความสัมพันธ์เสมือนมากยิ่งขึ้น เป็นอีกสภาพการณ์หนึ่งที่เกิดขึ้นสำหรับศตวรรษที่ 21 ขอบเขตทางภูมิศาสตร์ไม่สามารถขวางการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลได้ เพราะเป็นการสื่อสารทำให้เกิดความสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ แต่ทั้งนี้ผู้คนในยุคนี้จำเป็นต้องมีทักษะทางภาษาที่มากกว่าคนในยุคที่ผ่านมา การเข้าถึงแหล่งข้อมูลและการเรียนรู้ที่ไม่มีขอบเขตข้อจำกัด ผู้คนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายผ่านเครื่องมือที่หลากหลาย ในขณะเดียวกันแหล่งข่าวก็สามารถนำเสนอข้อมูลข่าวสารสู่สาธารณะได้อย่างง่ายดายและรวดเร็ว (เกียรติศักดิ์ ชัยยาณะ, ๒๕๕๕ : ๖๑)

ดังนั้นความเปลี่ยนแปลงเป็นสิ่งที่ไม่สามารถหยุดยั้งได้ สถานศึกษาที่เป็นหน่วยแรกๆของการเตรียมคน สร้างคนเพื่อการอยู่ในความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาที่จะนำไปสู่การวางแผนการขับเคลื่อนสถานศึกษาสู่ความสำเร็จในการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1 จำแนกตามตำแหน่งระดับการศึกษา ประสพการณ์ในการทำงาน
3. เพื่อเสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1 ตามแนวคิดของ วิจารย์ พานิช (2555) แยกเป็นหลักการคือ 3 R x 4 C คือ แบ่งออกเป็น 7 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการอ่านออก
2. ด้านการเขียนได้
3. ด้านการคิดเลขเป็น
4. ด้านการคิดวิเคราะห์
5. ด้านการสื่อสาร
6. ด้านความรวมมือ
7. ด้านความคิดสร้างสรรค์

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ปี การศึกษา 2562 จำนวน

1,450 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 170 คน และครูผู้สอนจำนวน 1,280 คนกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 กำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางรูปแบบของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) จำนวน 350 คน และกลุ่มเป้าหมาย ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน และ ครูผู้สอน จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 10 คน โดยการเลือกกลุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ผลการศึกษาปรากฏ ดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 350 คน ส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน จำนวนทั้งสิ้น 290 คน คิดเป็นร้อยละ 82.90 และ ผู้บริหาร จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 17.10

อายุผู้บริหารและครูมีอายุระหว่าง 11 ปีขึ้นไปจำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 51.10 รองลงมามีอายุระหว่าง 6– 10 ปี จำนวน 110 คนคิดเป็นร้อยละ 31.40 และมีอายุระหว่าง 5 ปีลงมา จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 11.40

วุฒิการศึกษาผู้บริหารและครู มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 270 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 และมีวุฒิการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00

มีตำแหน่ง/หน้าที่เป็นครู จำนวน 290 คน คิดเป็นร้อยละ 82.90 และเป็นผู้บริหาร จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 17.10

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1 พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความคิดสร้างสรรค์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดที่ ($\bar{X} = 4.73$)

รองลงมา คือ ด้านความรวมมือมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) และด้านการสื่อสารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.10$), ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการคิดเลขเป็นมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ และรายด้าน มีระดับการปฏิบัติ ดังนี้

ด้านการอ่านออก พบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านออกได้และเข้าใจความหมายของคำที่ตื้นเขิน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.93$) รองลงมาคือนักเรียนได้รับความรู้และประโยชน์จากการอ่านออกได้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$), ครูมีการวางแผน และกำกับดูแลผล มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$), ตามลำดับส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การอ่านช่วยพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$)

ด้านการเขียนได้ พบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการกำกับติดตามผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนอยู่เสมอ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) รองลงมา คือ นักเรียนสามารถนำทักษะการเขียนได้ไปใช้ในชีวิตจริงได้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) และเนื้อเรื่องในการเขียนมีความต่อเนื่องและชัดเจนตรงประเด็นมีความเป็นเหตุเป็นผล มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$), ตามลำดับส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เขียนได้และสื่อความหมายของคำได้อย่างถูกต้องและใช้ภาษาสุภาพ เหมาะสมมีความชัดเจน และตรงประเด็น มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$)

ด้านการคิดเลขเป็น พบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นำความรู้ทางคณิตศาสตร์ไปเชื่อมโยงในการเรียนรู้เนื้อหาต่างๆได้อย่างเหมาะสม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) รองลงมาคือครูมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการบูรณาการทางคณิตศาสตร์เชื่อมโยงกับวิชาต่างๆได้อย่างเหมาะสมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) และนักเรียนมีความสามารถสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์และนำเสนอได้อย่างดีมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือนักเรียนมีความสามารถใช้ภาษาและสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ในการสื่อสารสื่อความหมายและนำเสนอได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$)

ด้านการวิเคราะห์ พบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.02$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารต้องคิดวิเคราะห์เรื่องต่างๆอย่างสมเหตุสมผลมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) รองลงมาคือมีความสามารถในการหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลสามารถค้นหาคำตอบได้จากการวิเคราะห์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) และสามารถคิดวิเคราะห์สิ่งต่างๆได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$), ตามลำดับส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่จะวิเคราะห์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$)

ด้านการสื่อสาร โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการติดตามดูแลและวัดผลสมฤทธิ์อยู่เสมอ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) รองลงมา คือ ครูมีการใช้สื่อต่างๆอย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) และผู้บริหารมีกิจกรรมต่างทางด้านการสื่อสารที่หลากหลายเพื่อเป็นประโยชน์แก่นักเรียนอยู่เสมอ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$), ตามลำดับส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือครูผู้สอนมีความสามารถสื่อสารได้หลากหลายภาษาและ นักเรียนสามารถใช้สารสนเทศในการสื่อสารต่างๆได้อย่างดีมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$)

ด้านความร่วมมือ พบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า นักเรียนสามารถใช้สารสนเทศในการสื่อสารต่างๆได้อย่างดี มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) รองลงมา คือ ครูมีการใช้สื่อต่างๆอย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$) และครูมีการใช้สื่อต่างๆอย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$), ตามลำดับส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ นักเรียนมีการสื่อสารที่ความถูกต้องของข้อมูลที่เป็นจริงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$)

ด้านความคิดสร้างสรรค์ พบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารมีรูปแบบการบริหารที่หลากหลายในการจัดการเรียนที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$) รองลงมา คือ มีกลยุทธ์ใหม่ๆในการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศอย่างต่อเนื่องมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$) และมีการวิเคราะห์ความต้องการของนักเรียน และทิศทางการเปลี่ยนแปลงในอนาคตอยู่เสมอ เพื่อนำมาคิดหาวิธีการปรับปรุงการ

บริหารงานมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$), ตามลำดับส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือผู้บริหารนำการเรียนรู้แบบใหม่ที่เป็นประโยชน์เข้าในการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$)

3. การเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 สามารถสรุปได้ดังนี้

1. สถานภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 จำแนกตามสถานภาพ โดยภาพรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

2. ระดับการศึกษา ผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

3. ประสบการณ์การทำงาน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

4. แนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1

ด้านการอ่านออกใน แต่ละครั้งของแผนการจัดการเรียนรู้ นั้น ต้องมีเวลาและเนื้อหาที่เหมาะสม และสอดคล้องกัน มีความร้อยรัดกันไปตลอดเวลาของการนำเสนอในแต่ละครั้งของการเรียนการสอน ครูผู้สอนมีความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมในแผนนั้นได้อย่างครบถ้วน หากครูผู้สอนใช้เนื้อหามากให้นักเรียน แต่เวลาน้อย ไม่สัมพันธ์กัน นักเรียนก็จะเรียนแบบหนัก นักเรียนไม่ได้ฝึกปฏิบัติเท่าที่ควร จึงไม่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละครั้ง

ด้านการเขียนได้ การให้ความช่วยเหลือเด็กที่ถูกต้อง โดยมุ่งเน้นไปที่การบรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้เป็นหลัก การเรียนการสอนต้องมีทิศทางที่ชัดเจนและลดความสับสน

ของผู้เรียน โดยผู้สอนต้องคาดการณ์ล่วงหน้าว่าจะมีปัญหอะไรที่ผู้เรียนจะเผชิญบ้าง และจะพัฒนาการสอนการเขียนไปที่ละขั้นๆ ได้อย่างไร จึงจะสามารถอธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจในการเขียนได้ เมื่อเขาต้องพบกับสถานการณ์ที่คาดการณ์ไว้นั้น

ด้านการคิดเลขเป็นครูผู้สอนควรส่งเสริมนักเรียนที่ยังขาดทักษะในการคิดและการแสดงความคิดเห็น โดยใช้กลวิธีหลายอย่าง เช่น วิธีการคิดตั้ง เป็นการพูดแสดงความคิดเห็นที่เกิดขึ้นในตัวครูในขณะที่ทำงาน หรือ ขณะที่ขบคิดปัญหาจนกระทั่งได้คำตอบหรือ การใช้คำถาม 3 ระดับ ช่วยแนะแนวทางในการคิด หรือ การแสดงความคิดเห็นในเรื่องราวต่างๆ รอบตัวอย่างมีหลักการและเหตุผลการสาธิต คือ การนำความรู้ต่างๆ ที่มีอยู่ในหัว ออกมาเชื่อมโยงกันเพื่อนำมาใช้แก้ปัญหาต่างๆ

ด้านการคิดวิเคราะห์การปฏิบัติกิจกรรมใดๆ ในกระบวนการเรียนการสอน ควรจัดให้ครบกระบวนการ คือ ใช้เวลาให้หนักไปในทางคิด วิเคราะห์ สรุปลงข้อความรู้ ส่งเสริมการฝึกปฏิบัติ แสดงผลในการปฏิบัติอย่างชัดเจน และฝึกการประเมินตนเอง รู้ตนเองว่ามีความสามารถอยู่ในระดับใด

ด้านการสื่อสารผู้สอนต้องตรวจสอบเนื้อหาที่จะให้เด็กเรียนรู้ เพื่อกำหนดขอบเขตในการสื่อความหมาย และปรับปรุงบทเรียนให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ จัดอุปสรรคต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น ลดความไม่แน่นอน ความงุนงงสงสัย และความไม่พึงพอใจในเนื้อหาสาระของผู้เรียน เพื่อให้การเรียนรู้สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

ด้านความร่วมมือนักเรียนแต่ละคนมีความถนัด และมีศักยภาพในการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ครูผู้สอนต้องฝึกให้นักเรียนรู้จักการร่วมมือในการการความรู้และประสบการณ์ด้านอื่นๆ มาใช้ประโยชน์ เสริมกัน หรือชดเชยกัน ต้องให้นักเรียนได้ทำงานกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และช่วยเหลือดูแลกัน นักเรียนที่เรียนเก่งจะเป็นผู้ช่วยครูโดยอัตโนมัติ และพวกนักเรียนจะพยายามช่วยเพื่อนๆ จนสุดความสามารถ เพราะผลงานของทุกคนส่งผลต่อภาพรวมของกลุ่ม และที่สำคัญผู้ที่ทำงานจนเต็มสติกำลังจะได้รับการยอมรับนับถือจากทุกคน

ด้านความคิดสร้างสรรค์การเรียนรู้ต้องชัดเจน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจว่าทำไมต้องทำงานหรือกิจกรรมการเรียนรู้ และทำไมสิ่งที่เรียนรู้จึงมีความสำคัญ ผู้สอนต้องสามารถชี้ให้เห็นนับตั้งแต่เริ่มต้นกิจกรรมการเรียนรู้ว่า ความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ผู้เรียนกำลังทำ

หรือเรียนรู้ กับวิธีการแก้ปัญหาหรือการกระทำที่เป็นมาตรฐานหรือที่พึงประสงค์นั้นเป็นเช่นไร รวมทั้งมีการอธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจถึงมาตรฐานความเป็นเลิศในการเรียนรู้ที่ตั้งไว้ด้วย

อภิปรายผลการวิจัย

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 12) เพื่อเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน

1. การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1 ด้านการอ่านออก โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อที่มีการปฏิบัติมากที่สุด ได้แก่ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านออกได้และเข้าใจความหมายของคำที่ดีขึ้น และ ครูมีการวางแผน และกำกับดูแลผล ส่วนข้อที่มีการได้น้อยสุด ได้แก่ การอ่านช่วยพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น

2. การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการเขียน ได้ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการกำกับติดตามผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนอยู่เสมอ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือนักเรียนสามารถนำทักษะการเขียนได้ไปใช้ไปในชีวิตจริงได้และ การเขียนมีความต่อเนื่องและชัดเจนตรงประเด็นมีความเป็นเหตุเป็นผล ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ เขียนได้และสื่อความหมายของคำได้อย่างถูกต้องและใช้ภาษาสุภาพ เหมาะสมมีความชัดเจนและตรงประเด็น

3. การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการคิดเลขเป็น โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ นำความรู้ทางคณิตศาสตร์ไปเชื่อมโยงในการเรียนรู้เนื้อหาต่างๆได้อย่างเหมาะสม รองลงมาคือครูมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการบูรณาการทางคณิตศาสตร์เชื่อมโยงกับวิชาต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม และนักเรียนมีความสามารถสื่อความหมายทาง

คณิตศาสตร์และนำเสนอได้อย่างดี ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือนักเรียนมีความสามารถใช้ภาษาและสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ในการสื่อสารสื่อความหมายและนำเสนอได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม)

4. การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการวิเคราะห์ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารต้องคิดวิเคราะห์เรื่องต่างๆอย่างสมเหตุสมผล รองลงมาคือความสามารถในการหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลสามารถค้นหาคำตอบได้จากการวิเคราะห์ และสามารถคิดวิเคราะห์สิ่งต่างๆได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่จะวิเคราะห์

5. การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการสื่อสาร โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการติดตามดูแลและวัดผลสมรรถิ้อยู่เสมอ รองลงมาคือครูมีการใช้สื่อต่างๆอย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์และผู้บริหารมีกิจกรรมต่างทางด้านการสื่อสารที่หลากหลายเพื่อเป็นประโยชน์แก่นักเรียนอยู่เสมอส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือครูผู้สอนมีความสามารถสื่อสารได้หลากหลายภาษาและ นักเรียนมาสามารถใช้สารสนเทศในการสื่อสารต่างๆได้อย่างดี

6. การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านความร่วมมือ พบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้านเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า นักเรียนมาสามารถใช้สารสนเทศในการสื่อสารต่างๆได้อย่างดี รองลงมาคือครูมีการใช้สื่อต่างๆอย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์และครูมีการใช้สื่อต่างๆอย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือนักเรียนมีการสื่อสารที่ความถูกต้องของข้อมูลที่เป็นจริง

7. การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านความคิดสร้างสรรค์ พบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีรูปแบบการบริหารที่หลากหลายในการจัดการเรียนที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง รองลงมา คือ มีกลยุทธ์ใหม่ๆในการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศอย่างต่อเนื่องและมีการวิเคราะห์ความต้องการของนักเรียน และทิศทางการเปลี่ยนแปลงในอนาคตอยู่เสมอ เพื่อนำมาคิดหาวิธีการปรับปรุงการบริหารงานส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือผู้บริหารนำการเรียนรู้แบบใหม่ที่เป็นประโยชน์เข้าในการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรมีการวางแผนปฏิบัติการโดยวิเคราะห์งานเดิมและหาแนวทางใหม่ ในการปรับปรุง
2. ควรจัดกิจกรรมเสริมตามความสามารถกระตุ้นครู ให้รางวัลกำกับติดตาม
3. ควรส่งเสริมให้ครูมีความรู้ จัดกิจกรรมในด้านต่างๆ และควรมีการกำกับ ติดตาม ประเมิน และเสริมแรงให้รางวัล
4. ควรมีจัดสื่อเทคโนโลยีให้พร้อม และจัดกิจกรรมสอน มีการกำกับ ติดตามและ ประเมินผล
5. ควรจัดกิจกรรมกลุ่มจิตอาสา ชุมชุม ยกย่อง ให้กำลังใจ ประกาศคุณงามความดีของนักเรียน หน้าเสาธง
6. ควรส่งเสริมให้นักเรียนคิดนอกกรอบ ท่องโลกอินเทอร์เน็ต อ่านนวนิยายของ คนที่ประสบความสำเร็จ และสร้างแรงบันดาลใจ ให้คิดเอง

องค์ความรู้ใหม่

การบริหารจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หมายถึง การดำเนินงานต่างๆ ของผู้บริหารในด้านวิชาการโดยเป็นกระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่มีผลต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของการศึกษา

ด้านการอ่านออกมีการ“อ่านเข้าใจและรู้เรื่อง” คือ เข้าใจความหมายของคำต่างๆ และสามารถสื่อสารคำต่างๆ เหล่านั้นออกมาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม หรือ “รู้ศัพท์รู้ภาษา”

ด้านการเขียนได้ผู้เรียนสามารถเขียนรู้เรื่อง เข้าใจความหมายของคำต่างๆ และสามารถสื่อสารคำต่างๆ เหล่านั้นออกมาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ด้านการคิดเลขเป็นมีความสามารถตีความและเข้าใจความคิดต่างๆ ที่สื่อสารออกมาในรูปของคณิตศาสตร์

ด้านการคิดวิเคราะห์มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีเหตุผล และต้องสามารถตัดสินใจคุณค่าของเรื่องต่างๆ ที่คิดนั้นด้วย

ด้านการสื่อสารมีความสามารถใช้ศัพท์ใช้ภาษา, ใช้ ICT และใช้จิตวิทยาเพื่อสื่อสารกับผู้อื่นให้ประสบความสำเร็จได้

ด้านความร่วมมือ มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้, การร่วมมือกับคนหลายคนที่มีพื้นฐานต่างกัน ทั้งแนวคิด, ความเชื่อ, หรือความรู้ เพื่อทำงานหรือทำกิจกรรมใดๆ ให้ประสบความสำเร็จได้

ด้านความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการจินตนาการเพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ อันจะนำไปสู่สิ่งใหม่หรือความคิดใหม่ๆ, วิธีการใหม่ๆ ที่เรียกว่า นวัตกรรม (Innovation)

เอกสารอ้างอิง

- เกียรติศักดิ์ ชัยยานะ. (2555). การจัดการเรียนรู้เพื่อรองรับศตวรรษที่ 21 : แนวคิดทักษะแห่งอนาคตคุณลักษณะที่เด็กและ เยาวชนพึงมีในโลกยุคใหม่.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). การเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21 วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- เครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan), อ้างใน บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์นหน้า.